

можливостей кожного окремого студента. Треба привчати студента і до самостійної роботи. Щоденна, самостійна робота студента за інструментом над професійно-педагогічним репертуаром значно полегшує й прискорює процес розучування творів, зростанню його професійних можливостей.

Література

1. Олексіїв А.Д. Методика навчання гри на фортепіано /А.Д. Олексіїв. – М.: Музика, 1971. – 280 с.
2. Крицький В.М. Музично-виконавська інтерпретація: педагогічні проблеми музично-виконавської підготовки: монографія / В.М. Крицький – Ніжин: НДПУ, 2009. – 198 с

УДК 378.091

Зборовець Н.М.,
майстер виробничого навчання ДНЗ «Подільський центр ПТО»
natalia.zborovets@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ З ПРОФЕСІЇ «КРАВЕЦЬ, ЗАКРІЙНИК»

Реформування освітньої системи в Україні вимагає посиленої уваги до проблеми забезпечення педагогів новітніми педагогічними технологіями та підсилення критеріальності їх експертизи. Умови розвитку освіти потребують сучасних підходів до аналізу особливостей та методик оцінювання педагогічних технологій. Метою педагогічних досліджень в цьому напрямі є розробка, апробація, впровадження в повсякденну практику і розповсюдження новітніх педагогічних технологій усіх типів, оновлення методик їх оцінювання.

На зміну окремим формам і методам активного навчання та виховання, що розділяють навчальний процес на окремі частини, прийшли системні педагогічні технології в цілому та технології навчання зокрема. Сутністю безпосередньо технологічності педагогічного процесу є необхідність зробити цей процес повністю прогнозованим та керованим. Тому ідея безперервного навчання може бути реалізована в сучасних умовах, якщо і загальноосвітня, і вища школи зможуть ефективно вирішити завдання передачі накопиченого досвіду молодому поколінню: навчити методам роботи з інформацією, методам створення нових знань, а найважливіше – методам підтримки необхідного рівня знань про світ, що безперервно розвивається. За таких умов кожному безпосередньому учаснику освітнього процесу для опанування секретів викладання і учіння бажано володіти трьома мовами: рідною мовою, мовою науки та мовою технології, розглядаючи їх як основи професійної діяльності. У найзагальнішому вигляді технологія – це ретельно продумана стратегія і тактика спрогнозованого впливу на учня. Тому сучасні технології в освіті розглядаються як засіб, за допомогою якого може бути реалізована нова освітня парадигма, оскільки тенденції розвитку педагогічних технологій в Україні на сучасному етапі безпосередньо пов'язані з освітніми реформами, які сприяють самоактуалізації і самореалізації особистості, підвищенню рівня її компетентності.

На даний час існує чимало технологій навчання, кожна з яких має право на існування, вивчення, впровадження. Серед них можна виокремити наступні: концентроване навчання, модульно-рейтингове навчання, дистанційне навчання, інтерактивне навчання, модульна система професійного навчання, проектне навчання.

Викладення нового матеріалу має бути доступним для різної категорії учнів. Враховуючи здібності та можливості вихованців використовуються індивідуальні підходи та методи. Важливим компонентом професійної готовності, передумовою ефективною діяльності педагога, максимальної реалізації можливостей, розкриття творчого потенціалу є використання інноваційної педагогічної діяльності.

Під час навчально-виховного процесу реалізовується педагогічний гуманізм, емпатійне розуміння вихованців, співробітництво, діалогізм (здатність до діалогу з дитиною), особистісна позиція. Готуючись до уроків, педагог повинен продумувати та організувати діяльність так, щоб відбувався розвиток процесів сприйняття, щоб учні засвоювали матеріал, щоб у них поступово нагромаджувався індивідуальний досвід пошукової діяльності, розвивалася увага, здатність комбінувати, перетворювати.

Кожен урок повинен бути неординарним, цікавим, щоб викликати інтерес в учнів, породжуючи внутрішні стимули, що є збудниками формування творчої особистості. Уроки потрібно наближувати до умов виробництва. Враховуючи, що знання – це успіх і накопичення балів за успішність можна порівняти із накопиченням капіталу (умовно), то на уроках, у вигляді ділової гри, можна створити свій власний бізнес-ательє, придбати різноманітне обладнання, або навпаки – збанкрутіти.

Процес оцінювання знань – важливий етап для подальшої роботи педагога, адже необхідно визначити рівень знань учнів, засвоєність даного матеріалу, для того щоб вивчити, хто потребує консультації, додаткового заняття та для виставлення оцінок успішності. Для більшої ефективності роботи викладача та групи в цілому оцінювання знань потрібно практикувати за допомогою тестових завдань на письмових та електронних носіях. Під час тестування учень змушений самостійно приймати рішення щодо вибору вірної відповіді, що є важливим і необхідним для майбутнього фахівця, керівника виробництва.

В своїй практиці я використовую технологію «створення ситуації успіху», завдання якої – допомогти особистості учня зрости в успіху, дати відчуття радості від здолання труднощів, зрозуміти, що дарма в житті нічого не дається: треба докласти зусиль – і успіх буде еквівалентним затраченим зусиллям. За умови вмілого провадження інтерактивні методи навчання дозволяють залучити до роботи всіх учнів, сприяють виробленню соціально важливих навиків роботи в колективі, взаємодії, дискусії, обговорення. При застосуванні інтерактивного навчання поглиблюється мотивація.

Як показали результати педагогів-практиків, після запровадження цих методів можна констатувати наступні зрушення: учні набули культури дискусії; виробилося вміння приймати спільні рішення; поліпились вміння

спілкуватися, доповідати; якісно змінився рівень володіння головними мисленнєвими операціями: аналізом, синтезом, узагальненням, абстрагуванням, вмінням використовувати свої знання на виробництві.

Література

1. Интерактивное обучение: новые подходы // Відкритий урок. – 2002. № 5-6.
2. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології. К, 2000. – 368 с.
3. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. – К., 2002. – 136 с.

Зенчак А.Е.

Riga Technical University, Riga, Latvia

THE ROLE OF ADULT VOCATIONAL EDUCATION IN LATVIA

The decisive factor for the country's economic development is competitive workforce resources. One of the global socio-economic problems of the 21st century in developed countries is an aging population, due to the influence of which the importance of adult vocational higher education becomes significant, as changes in the demographic structure mean that labour market needs are increasingly being met by –silver>> human resources. The authors conclude that the existing vocational education system needs to be improved, fully integrating adult education into it, which would serve as one of the basic elements of the support system for the creation of a high-quality state business environment and stimulate the achievement of the national economic goals. The aim of the article is to analyse the vocational education system and types of its acquisition in Latvia. As a result of the research, the authors have demonstrated the relevance between the implementation of vocational higher education and the quality of business environment. Recommendations for the implementation of high-quality vocational higher education are provided in order to ensure the compliance of the existing workforce with the requirements of the national. In the study well-recognized methods: document analysis, comparison, classification, and statistical analysis, will be used. The main sources of information: Central Statistical Bureau of the Republic of Latvia and Ministry of Education and Science of the Republic of Latvia.

Keywords: Adult vocational education; population aging; vocational higher education; workforce resources.

1. Analysis of the Vocational Education System in Latvia

Vocational education is a key tool in solving many global problems. In the authors' view, vocational education needs to adapt to labour market demand trends and provide a business environment with a qualitative and competitive workforce. Vocational secondary and higher or college education are important, as due to the decrease in the number of people and the population aging it is important not to reduce the value and competitiveness of human resources. In Figure 1, the authors have developed a scheme for the acquisition of vocational education, which shows approaches through which the adult audience can acquire education.